Rada
Evropské unie

Brusel 19. listopadu 2026
(OR. en)

15010/26

EDUC 424
SOC 689
GENDER 159
JEUN 236
DIGIT 278
EMPL 403

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Předmět:	Závěry Rady o vzdělávání a odborné přípravě v oborech přírodních věd, technologií, inženýrství a matematiky (STEM)

Delegace naleznou v příloze výše uvedené závěry ve znění schváleném Radou pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport na zasedání konaném dne 19. listopadu 2026.

PŘÍLOHA

Závěry Rady o vzdělávání a odborné přípravě v oborech přírodních věd, technologií, inženýrství a matematiky (STEM)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

PŘIPOMÍNÁ texty přijaté v rámci Unie o vzdělávání, odborné přípravě, oborech přírodních věd, technologií, inženýrství a matematiky (STEM) a vědě pro účely politik;

ZDŮRAZŇUJE, že pro účely těchto závěrů se „vzděláváním a odbornou přípravou v oborech STEM“ rozumí příležitosti ke vzdělávání a zkušenosti v oborech přírodních věd, technologií, inženýrství a matematiky na všech úrovních a ve všech typech vzdělávání a odborné přípravy, včetně interdisciplinárních přístupů;

ZDŮRAZŇUJE, že

1. cílem Evropského prostoru vzdělávání je podporovat rozvoj odolnějších a inkluzivnějších vnitrostátních a regionálních systémů vzdělávání a odborné přípravy, které účastníkům vzdělávání umožní rozvíjet znalosti, dovednosti a kompetence potřebné k zapojení do společnosti; jeho úplné dosažení zůstává zastřešujícím cílem evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy;

2. usnesení Rady o druhém cyklu strategického rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy s ohledem na vytvoření Evropského prostoru vzdělávání (2026–2030) stanoví další postup pro tuto spolupráci v příštích pěti letech a označuje „gramotnost, matematiku a přírodní vědy pro všechny“ za svou první strategickou prioritu a stanoví cíle na úrovni EU jako základ pro posílení vzdělávání a odborné přípravy v oborech STEM;

3. v evropském pilíři sociálních práv je stanoveno, že: „Každý má právo na kvalitní a inkluzivní všeobecné a odborné vzdělávání a celoživotní učení, aby si udržel a nabyl dovednosti, které mu umožní účastnit se plně na životě společnosti a úspěšně zvládat přechody na trhu práce.“;

4. ve sdělení Komise o unii dovedností se zdůrazňuje význam rozvoje dovedností a kompetencí potřebných pro úspěch ve vzdělávání, v práci a v životě, jakož i pro konkurenceschopnost, inovace, sociální soudržnost a dlouhodobou prosperitu a odolnost Unie;

5. během nedávných strategických diskusí o konkurenceschopnosti, včetně Lettovy[1] zprávy a Draghiho[2] zprávy, byl zdůrazněn význam vzdělávání a odborné přípravy, znalostí, dovedností a kompetencí pro zelenou a digitální transformaci, výzkum a inovace a dlouhodobou hospodářskou odolnost;

6. díky rozvoji znalostí, dovedností a kompetencí potřebných v celé řadě odvětví, včetně těch, která se potýkají s nedostatkem dovedností, nabízí vzdělávání a odborná příprava v oborech STEM potenciál k řešení společného cíle a výzev členských států;

UZNÁVÁ, že

7. obory STEM jsou důležitou součástí každodenního života občanů a inovace a výzkum, které vzešly z oborů STEM, pokračují v utváření zapojení lidí do světa, podporují hospodářský rozvoj a vedou k zakládání kreativních podniků a k naplňujícím kariérám;

8. vysoce kvalitní vzdělávání a odborná příprava v oborech STEM přispívá k osobnímu rozvoji, posílení, naplnění a působení prostřednictvím začleňování teorie a použití v reálném životě; rozvíjí zvídavost, bádání, řešení problémů, kritické myšlení a další průřezové dovednosti a podporuje zapojení do společenského, technologického, vědeckého a environmentálního rozvoje;

---

1 Mnohem více než jen trh (Letta, 2024).
2 Budoucnost evropské konkurenceschopnosti (Draghi, 2024).

9. přístup k oborům STEM založený na celoživotním učení na všech úrovních a ve všech typech vzdělávání a odborné přípravy od raného dětství je důležitý pro podporu trvalého zapojení, které účastníkům vzdělávání umožní přizpůsobit se vyvíjejícím se výzvám a novým požadavkům na dovednosti;

10. mnoho členských států již podniklo pozitivní kroky k posílení vzdělávání a odborné přípravy v oborech STEM v daném státě či regionu;

11. přístup STEAM (přírodní vědy, technologie, inženýrství, umění a matematika) může podpořit inkluzivní učení tím, že integruje umění, posiluje zapojení do oborů STEM a zvyšuje o tuto oblast zájem a zároveň podporuje přístup designérského myšlení, komunikaci, řešení problémů, průzkum a kreativitu;

12. nadnárodní spolupráce, mimo jiné prostřednictvím stěžejních iniciativ, jako jsou aliance Evropských univerzit, centra excelence odborného vzdělávání a pedagogické akademie Erasmus+, podporuje inovace a výměnu osvědčených postupů, a to i v oblasti vzdělávání a odborné přípravy v oborech STEM v celé EU;

13. nedostatek kvalifikovaných učitelů, školitelů a pedagogů, jakož i nedostatečný přístup k dalšímu profesnímu rozvoji mohou omezit poskytování vysoce kvalitního vzdělávání a odborné přípravy v oborech STEM;

14. mezinárodní poznatky, mimo jiné z OECD, naznačují, že existuje prostor pro zlepšení výsledků učení v oborech STEM v celé Unii;3

15. je třeba usilovat o odstranění regionálních a zeměpisných překážek, včetně těch, které postihují venkovské a odlehlé oblasti, bránících v přístupu k vysoce kvalitnímu vzdělávání a odborné přípravě v oborech STEM;

16. je třeba usilovat o rozšíření účasti a řešení míry předčasného ukončování studia a odborné přípravy v oborech STEM u účastníků vzdělávání s různými potřebami a u nedostatečně zastoupených skupin, zejména u dívek, žen a osob, které se potýkají se socioekonomickým znevýhodněním;

---

3 OECD, 2026. Výsledky PISA z roku 2025. OECD, 2025. Výsledky PIAAC z roku 2023.

VÍTÁ komisní Strategický plán vzdělávání v oborech STEM jako příspěvek k probíhajícím diskusím na úrovni Unie o posílení vzdělávání a odborné přípravy v oborech STEM;

SOUHLASÍ S TÍM, že

17. základy vzdělávání u oborů STEM mají své kořeny již v předškolním vzdělávání a v péči prostřednictvím hravých, průzkumných a věkově přiměřených zkušeností získaných během vzdělávání;

18. školní vzdělávání buduje základní znalosti, dovednosti a kompetence v oborech STEM tím, že účastníkům vzdělávání v těchto oborech poskytuje průběžné příležitosti;

19. odborné vzdělávání a příprava i vysokoškolské vzdělávání přispívají k učení v oborech STEM tím, že propojují teoretické znalosti s praktickým uplatňováním a podporují rozvoj znalostí, dovedností a kompetencí relevantních pro širokou škálu odvětví, včetně odvětví potřebných pro zelenou a digitální transformaci;

20. v celém odborném vzdělávání a přípravě a vysokoškolském vzdělávání je zapotřebí řada postupů k rozvoji pokročilých znalostí, dovedností a kompetencí v oborech STEM, mimo jiné prostřednictvím specializovaného studia a výuky vycházející z výzkumu;

21. vzdělávání dospělých podporuje celoživotní zapojení do oborů STEM a umožňuje účastníkům vzdělávání aktualizovat a rozvíjet jejich znalosti, dovednosti a kompetence v průběhu celého života, mimo jiné prostřednictvím různých přístupů k prohlubování dovedností a změně kvalifikace, jako jsou mikrocertifikáty, v reakci na společenské, technologické, hospodářské a environmentální změny;

22. neformální a informální učení doplňuje formální vzdělávání a odbornou přípravu tím, že účastníkům vzdělávání všech věkových kategorií poskytuje cenné, dostupné a flexibilní příležitosti k rozvoji dovedností a kompetencí, jakož i zájmu o obory STEM a důvěry v ně;

23. pozitivní postoj k oborům STEM lze utvářet již od útlého věku a může ovlivnit vzdělávací rozhodnutí, účast i pokrok ve vzdělávání a odborné přípravě v těchto oborech;

24. základem veškerého dalšího učení je zajistit dostatečnou úroveň gramotnosti, matematiky a přírodních věd pro všechny; na tomto základě mohou účastníci vzdělávání rozvíjet širší i specializovanější kompetence, a to i v oborech STEM;

25. učení v oborech STEM vychází ze stávajících digitálních dovedností a kompetencí a umožňuje rozvoj dalších digitálních dovedností a kompetencí, včetně těch, které jsou nezbytné pro pochopení, používání a kritické, etické a odpovědné využívání umělé inteligence;

26. všechny úrovně a typy vzdělávání a odborné přípravy se podílejí na podpoře kvality, rovnosti, inkluze a úspěchu pro všechny, a to i omezováním překážek bránících účasti na vzdělávání v oborech STEM;

27. žádný účastník vzdělávání by neměl být opomenut a vzdělávání v oborech STEM by mělo být přístupné všem, včetně dívek a žen, chlapců a mužů, osob, které se potýkají se socioekonomickým znevýhodněním, účastníků vzdělávání s různými potřebami a osob žijících ve venkovských a odlehlých oblastech;

28. vzdělávání a odborná příprava v oborech STEM mohou poskytnout přístup k naplňujícím kariérním příležitostem a přispívají k přísunu talentů do těchto oborů;

UZNÁVÁ, že

29. z celé Unie přicházejí zprávy o nedostatku kvalifikovaných pracovníků a o nesouladu mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi v oblastech souvisejících s obory STEM;

30. vznik nových a vyvíjejících se odvětví a profesí, včetně těch, které souvisejí se zelenou a digitální transformací, zvyšuje poptávku po znalostech, dovednostech a kompetencích souvisejících s obory STEM;

31. větší účast na vzdělávání a odborné přípravě v oborech STEM ve všech fázích života přispívá k inkluzivnějšímu rozvoji znalostí, dovedností a kompetencí;

32. faktory, jako jsou přetrvávající genderové stereotypy, vědomé a nevědomé předsudky, nižší viditelnost ženských vzorů v oborech STEM a mylné představy o profesních drahách v oborech STEM přispívají k genderovým rozdílům, pokud jde o zapojení, a že je třeba učinit více pro podporu rovných příležitostí pro dívky a ženy, aby se mohly účastnit vzdělávání v oborech STEM na všech úrovních a ve všech typech vzdělávání a odborné přípravy;

33. socioekonomické znevýhodnění může výrazně ovlivnit přístup ke vzdělávání a odborné přípravě v oborech STEM, účast na nich i jejich výsledky;

34. řešení těchto zjištěných překážek vyžaduje trvalá a mnohostranná opatření;

ZDŮRAZŇUJE, že:

35. jasné, inkluzivní a flexibilní vzdělávací dráhy, které podporují pokrok a kontinuitu vzdělávání v oborech STEM, umožňují účastníkům vzdělávání přechod mezi různými úrovněmi a typy vzdělávání a odborné přípravy a motivují je k němu;

36. přístup k vysoce kvalitnímu celoživotnímu poradenství pomáhá účastníkům vzdělávání pochopit kariérní příležitosti a postup v oborech STEM, činit informovaná rozhodnutí v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, může pomoci odstranit genderové stereotypy, vědomé a nevědomé předsudky a mylné představy a může podpořit inkluzivnější účast v těchto oborech;

37. inovativní a flexibilní vzdělávací programy, včetně mikrocertifikátů, mohou podpořit inkluzivní účast na vzdělávání v oborech STEM;

38. počáteční vzdělávání a další profesní rozvoj učitelů, školitelů, pedagogů a vedoucích pracovníků jsou klíčové pro podporu vysoce kvalitního vzdělávání a odborné přípravy v oborech STEM, včetně interdisciplinárních přístupů, na všech úrovních a ve všech typech vzdělávání a odborné přípravy;

39. spolupráce mezi poskytovateli vzdělávání a odborné přípravy, zaměstnavateli, průmyslem a výzkumnými organizacemi může podpořit rozvoj talentů v oborech STEM a regionálních inovačních ekosystémů a posílit povědomí o profesních drahách a kariérních příležitostech v těchto oborech;

40. stávající programy a nástroje Unie, včetně programu Erasmus+, mají potenciál podporovat účastníky vzdělávání, učitele, školitele, pedagogy, vedoucí pracovníky a instituce při posilování vzdělávání a odborné přípravy v oborech STEM;

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY, aby:

41. prosazovaly větší zapojení do vzdělávání v oborech STEM na všech úrovních a ve všech typech vzdělávání a odborné přípravy, mimo jiné podporováním zájmu a podněcováním pozitivních postojů a motivace u všech účastníků vzdělávání od útlého věku, spolu s cílenými činnostmi v oblasti zvyšování povědomí a sdílení informací a s mezioborovými přístupy, tak aby všichni účastníci vzdělávání měli přístup ke vzdělávání a odborné přípravě v oborech STEM a úspěšně se v nich rozvíjeli;

42. zvážily vypracování nebo další posílení vnitrostátního nebo regionálního strategického plánu nebo přístupu ke vzdělávání a odborné přípravě v oborech STEM;

43. poskytovaly dostupné a inkluzivní vysoce kvalitní vzdělávací příležitosti v oborech STEM na všech úrovních a ve všech typech vzdělávání a odborné přípravy s cílem zajistit, aby byli všichni účastníci vzdělávání připraveni na úspěšné působení v měnícím se světě;

44. posílily úsilí o zvýšení účasti dívek a žen na vzdělávání a odborné přípravě v oborech STEM podporou rovných příležitostí pro všechny od útlého věku, řešením otázek, jako jsou genderové předsudky, a zvyšováním povědomí o ženských vzorech v oborech STEM;

45. řešily překážky bránící účasti na vzdělávání a odborné přípravě v oborech STEM, zejména pro osoby, které se potýkají se socioekonomickým znevýhodněním, účastníky vzdělávání s různými potřebami a osoby žijící ve venkovských a odlehlých oblastech;

46. posílily přístup k vysoce kvalitním informacím a celoživotnímu poradenství o kariéře a povoláních v oborech STEM, jakož i o příležitostech a možnostech v oblasti vzdělávání a odborné přípravy;

47. přijaly opatření k řešení nedostatků kvalifikovaných učitelů, školitelů a pedagogů v oborech STEM, mimo jiné vypracováním strategií pro jejich přilákání, udržení a podporu;

48. podporovaly obory STEM v počátečním vzdělávání a dalším profesním rozvoji učitelů, školitelů, pedagogů a vedoucích pracovníků, včetně rozvoje fakticky podložených, interdisciplinárních a inkluzivních pedagogických přístupů a přístupu k vhodným výukovým a vzdělávacím zdrojům a podpoře;

VYZÝVÁ EVROPSKOU KOMISI, aby v rámci svých pravomocí a v souladu se zásadou subsidiarity:

49. spolupracovala s členskými státy na utváření a rozvoji navrhovaných iniciativ a opatření uvedených ve Strategickém plánu vzdělávání v oborech STEM;

50. dále rozvíjela faktickou základnu pro obory STEM na všech úrovních a ve všech typech vzdělávání a odborné přípravy s využitím stávajících údajů a zamezením vzniku další administrativní zátěže a usnadňovala výměnu osvědčených postupů a vzájemné učení mezi členskými státy, a to i v pracovních skupinách, a to jako součásti strategického rámce pro Evropský prostor vzdělávání;

51. zintenzivnila úsilí na úrovni Unie o podporu a zvýšení inkluzivního a spravedlivého učení v oblasti vzdělávání a odborné přípravy v oborech STEM, a to i pro ženy a dívky, účastníky vzdělávání s různými potřebami, osoby, které se potýkají se socioekonomickým znevýhodněním, nebo osoby žijící ve venkovských a odlehlých oblastech;

52. podporovala členské státy prostřednictvím výzkumu, sdílení osvědčených postupů a výměny ohledně politik v oblasti náboru, udržení a profesního rozvoje učitelů, školitelů, pedagogů a vedoucích pracovníků, včetně těch, kteří vyučují v oborech STEM;

53. podporovala spolupráci na úrovni Unie mezi poskytovateli vzdělávání a odborné přípravy, výzkumnými organizacemi, veřejnými orgány a průmyslem s cílem posílit vazby mezi vzděláváním a odbornou přípravou v oborech STEM a nově vznikajícími a rozvíjejícími se odvětvími;

54. pokračovala v práci na rozvoji rámce kompetencí v oborech STEM jako dobrovolné podpory pro členské státy při rozvoji vzdělávacích programů v oblasti vzdělávání a odborné přípravy v oborech STEM;

55. posílila poznatky o dovednostech v oborech STEM na úrovni Unie, mimo jiné prostřednictvím Evropské observatoře poznatků o dovednostech, s cílem podpořit lepší předvídání budoucích potřeb dovedností v těchto oborech;

56. posílila spolupráci a výzkum Unie v oblasti vzdělávání a odborné přípravy v oborech STEM na mezinárodní úrovni, mimo jiné s OECD, UNESCO a s Radou Evropy.